

We, the undersigned members of the Panel of Examiners, met on Tuesday, 21 November 1978 to consider this thesis entitled: "Hakmilik Tanah Padi dan Politik di Kedah" submitted by Encik Mansor Haji Othman for the degree of Master of Social Science.

We hereby confirm that we accept this thesis as submitted and unanimously recommend to Senate that Encik Mansor Haji Othman be awarded the degree of Master of Social Science.

1. Y.B. Tan Sri Datuk Haji
Hamdan Sheikh Tahir
(Chairman)
2. Dr. Kamal Salih
Dean
School of Comparative
Social Sciences
3. Dr. D.S. Gibbons
Internal Examiner/Supervisor
4. Encik N.A. Ogle
(Secretary)

Hamdan Tahir

.....

Kamal Salih

.....

D.S. Gibbons

.....

N.A. Ogle

.....

21 November 1978

HAKMILIK TANAH PADI DAN POLITIK
DI KEDAH

oleh

Mansor Haji Othman
PUSAT PENYELIDIKAN DASAR
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA
PULAU PINANG

Tesis Dikemukakan
Untuk Memenuhi Keperluan
Ijazah Sarjana Sains Kemasyarakatan
(M.Soc.Sc.)
Universiti Sains Malaysia
Pulau Pinang

November, 1978

KANDUNGAN

Mukasurat

Abstrak	ii
Abstract	v
Sekapur Sirih Kata Penghargaan	viii
Lis Jadual-Jadual dan Carta-Carta	ix
 Bab I: HAKMILIK TANAH SEBAGAI ASAS DAN KEUNTUNGAN KEPADA KUASA DAN KEMIBAWAAN POLITIK	1
1. Pengenalan	1
2. Objektif Kajian	2
3. Hakmilik Tanah dan Politik	3
4. Kajian Elit	20
5. Kawasan Kajian	24
6. Metodologi	27
(a) Pemilihan Sample	27
(b) Kerja-Kerja Penyelidikan	29
(c) Masalah dan Kelemahan Kajian	31
7. Implikasi	32
(a) Perbincangan Specific	32
(b) Perbincangan Am	41
 Bab II: ELIT TANAH PADI - PROFAIL KEDUDUKAN SOSIO-EKONOMI DAN KUASA POLITIK	42✓
1. Pengenalan	42
2. Profail ETP	43
3. ETP dan Kuasa Politik	64
4. Dinamika Hakmilik Tanah ETP	79
5. Stratifikasi Sosial	82
 Bab III: PARTISIPASI POLITIK ELIT TANAH PADI	85 ✓
1. Pengenalan	85
2. Pengertian Partisipasi Politik	86
3. (a) Angkubah-Angkubah Ukuran	90
(b) Pembentukan Sekil Guttman	99
(c) Tingkat Partisipasi Politik ETP	100
4. Penerangan Partisipasi Politik	103
(a) Partisipasi Politik ETP berdasarkan Pelajaran	105

(b) Partisipasi Politik ETP berdasarkan Pekerjaan	107
(c) Partisipasi Politik ETP berdasarkan Kedudukan kepemimpinan di dalam organisasi- organisasi bukan politik	109
(d) Partisipasi Politik ETP berdasarkan Umur	110
(e) Partisipasi Politik ETP berdasarkan Kekayaan	112
5. Penerangan Kombinasi Berbagai Dimensi Partisipasi Politik ETP	113
6. Implikasi Pola Partisipasi Politik ETP	118

 Bab IV: IMPLIKASI SPECIFIK - ISSU REFORMASI TANAH	120
1. Pengenalan	120
2. Pengertian Reformasi Tanah	122
3. Kehendak kepada Reformasi Tanah	125
4. Objektif Reformasi Tanah	136
5. Prospek Reformasi Tanah di Kedah	138
5:1. Pertindihan Identiti	139
(a) Struktur Kerajaan Negeri	139
(b) Struktur Parti	148
(c) Perbincangan Pertindihan	153
5:2. Keselamatan Politik Elit Politik	156
6. Peluang-Peluang Reformasi Tanah	168

Bab V: RINGKASAN DAN PENUTUP	171
1. Ringkasan Jumpaan-Jumpaen Utama	171
(a) Kekuasaan Ekonomi ETP	171
(b) Kekuasaan Politik ETP	173
(c) Status Sosial ETP	175
(d) Stratifikasi Sosial	176
2. Implikasi Am	176
(a) Kekayaan dan Pengaruh Politik	176
(b) Persaingan Pengaruh ETP - PB	181
(c) Persamaan Iklim Politik	182
(d) Persambungan Kekuasaan Politik ETP	184
3. Ringkasan dan Kenyataan Penutup	184

Bibliografi	186
Lampiran "A"	191
Lampiran "X"	193
Lampiran "B"	196

ABSTRAK

HAKMILIK TANAH PADI DAN POLITIK DI KEDAH

Perbincangan-perbincangan ke atas masalah-masalah pembangunan telah mengalami perubahan yang nyata di abad yang lepas. Semasa tahun-tahun 1950an dan 60an, pembuat-pembuat polisi dan ahli-ahli ekonomi menekankan kepada peri mustahaknya pertumbuhan ekonomi (penambahan pengeluaran) sebagai rumusan kepada masalah ini. Kebanyakan daripada strategi-strategi pembangunan berorientasikan ke arah matlamat ini e.g. inovasi teknologi, bantuan-bantuan, benih-benih tanaman bermutu tinggi dan lain-lain lagi. Adalah jelas sekarang pertumbuhan tidak dapat menjamin taraf kehidupan orang-orang miskin boleh dibaiki ataupun jurang di antara orang-orang berada dengan tidak berada dapat disempitkan. Apabila pendekatan ini ditolak, pemikiran kebanyakan pengenalisa-pengenalisa berorientasikan kepada pembukaan peluang-peluang pekerjaan sebagai polisi gantian. Walau bagaimanapun, telah diperakui bahawa pengangguran hanyalah sebahagian kecil daripada masalah sahaja. Lantaran itu, perbincangan dengan cepat bertukar daripada pengangguran kepada "underemployment" dan distribusi pendapatan.

Di dalam masyarakat agraria, distribusi pendapatan adalah berkaitan dengan pola distribusi tanah. Tanah merupakan sumber utama kepada kekayaan, asas kekuasaan politik dan simbol

kehormatan sosial. Siapa yang mengawali tanah akan juga mempunyai kawalan ke atas punca-punca pengeluaran yang lain. Tanah, termasuk tanah pertanian dibahagi-bahagikan secara tidak sama di dalam kebanyakan masyarakat.¹ Nampaknya, tidak boleh dielakkan lagi bahawa komponen prinsip sesuatu kejayaan memerangi kemiskinan di negara-negara yang sebahagian besar kawasannya adalah luar bandar ialah kemistian pemberian semula harta-harta tanah. Tetapi, biasanya inilah satu strategi yang amat sukar diimplementasikan kerana pengaruh politik elit tanah.

Fokus kajian ini ialah atas elit tanah di Kawasan Rancangan Pengairan Muda, di Kedah. Kajian mengidentifiy ETP (elit tanah padi), mengkaji latar-belakang sosio-ekonomi mereka dan terutamanya penglibatan politik mereka. Akhirnya, kajian memikirkan implikasi-implikasi jumpaan untuk melihat prospek reformasi tanah khasnya dan politik di Kedah amnya.

Kajian menunjukkan bahawa ETP adalah suatu klas sosio-ekonomi yang distinctive dengan mempunyai tingkat partisipasi politik yang tinggi di peringkat tempatan. Kebanyakan ETP adalah ahli-ahli elit politik tempatan dan menganggotai kedua-dua parti utama, UMNO dan PAS di dalam proportion yang lebih kurang sama banyaknya dan berbetulan juga di kalangan generasi muda dan tua. Sekil partisipasi politik ETP menunjukkan bahawa mereka adalah

---

1. Russet & Griffin from Russet B.M. et. al. (1964): World Handbook of Political and Social Indicators, New Haven, Yale University Press, pp. 237-240.

suatu klas yang cukup aktif dan berpengaruh samada dari kaca mata elit peringkat negeri ataupun penduduk tempatan. Kedua-dua parti boleh dikatakan bergantung ke atas kumpulan berpengaruh ini untuk aktibiti-aktibiti parti dan sokongan di peringkat tempatan.

Mengambil pertimbangan peranan-peranan yang dimainkan oleh ETP di peringkat tempatan dan sumbangan-sumbangan mustahak mereka kepada parti, maka adalah tidak mungkin bagi sebarang perubahan struktural umpamanya, menetapkan "ceiling" ke atas hakmilik tanah padi dan pemberian semula tanah kepada pengusaha miskin yang tak bertanah boleh berlaku di Kedah walaupun parti utama mana sekalipun yang berkuasa di Kedah. Ini adalah kerana perubahan struktural yang sedemikian rupa akan bertentangan dengan kepentingan kumpulan ini dan mereka akan menentanginya.

Jika sekiranya tidak ada peluang untuk reformasi tanah, maka peluang-peluang untuk mengurangkan dan seterusnya membasmi kemiskinan tidak jua baik. Tetapi, kegagalan menyelesaikan masalah kemiskinan akan berkemungkinan mengakibatkan ketidakstabilan politik di dalam jangka panjang.

ABSTRACT

PADI LANDOWNERSHIP AND POLITICS IN KEDAH

Discussions on developmental problems have undergone a remarkable shift in the last decade. During the 1950's and 60's, policy makers and economist stressed on the importance of growth in production as the solution to the problem. Many development strategies are oriented towards this goal e.g. technological innovations, aids, high variety yeilds etc. It is apparent now that growth provided no guarantee that the standard of living of the poor would always improve nor that the gap between the rich and the poor will be narrowed. When this approach was rejected, many analysts thought of creation of employment opportunities as a substitute policy orientation. However, it was found that unemployment was a small part of the problem. Discussion quickly switched, therefore, from unemployment to under employment and income distribution.

In a primarily agrarian society, income distribution is related to the pattern of distribution of land. Land is the principal source of wealth, the foundation of political power and the symbol of social prestige. Whoever controls land has control over other means of production. Land, including agricultural

land tends to be distributed very unequally in most societies.¹ It seems inevitable then, that the principal component of a successful attack on poverty in predominantly rural countries must be a redistribution of landed property. But, usually this is a most difficult strategy to implement because of the political influence of the landed elite.

This study focus on the landed elite in the Muda Irrigation Scheme Area of Kedah state. It identifies the ETP, ^(elit Tanah Ratu) looks into their socio-economic backgrounds and particularly their political involvements. Finally, it considers the implications of this findings for the prospect of land reform in particular and for politics in Kedah in general.

The study shows that, ETP is a distinctive, wealthy socio-economic class with a high degree of political participation at the local level. The great majority of the ETP are members of the local political elite and are found in both major parties, UMNO and PAS more or less in the same proportion and this is true for both generations, young and old. The political participation scale of the ETP shows that they are really a very active and influential class to the eyes of the state level elite and the the local populace. Both parties are dependent on this influential

---

1. Russett and Griffin from Russett, B.M. et al (1964): World Handbook of Political and Social Indicators, New Haven, Yale University Press, pp. 237-240.

group, to a great extent for party activities and support at the local level.

Taking into consideration the roles played by the ETP at the local level and their important contributions to the parties, it is rather unlikely for any structural changes such as a ceiling on padi landownership and redistribution of the surplus to landless tillers to take place in Kedah regardless of which major party is in power. This is because such a structural change would work against the interest of this group and they would oppose it.

If there is no chance for land reform, then the chances for reduction and eventual eradication of poverty will not be good either. But, failure to solve the problem of poverty will possibly result in political instability in the long run.

SEKAPUR SIRIH KATA PENGHARGAAN

Adalah tidak keterlaluan kalau dikatakan, saya amat terhutang budi dan cukup berterima kasih kepada penyelia saya, Dr. David S. Gibbons yang tidak pernah mengenal penat lelah di dalam membimbing saya dari deraf awal sehingga ke akhir penulisan tesis ini. Sesungguhnya, beliau adalah seorang yang ~~maha~~ penyabar dan cukup bertanggungjawab.

Saya juga cukup menghargai dan amat berterima kasih kepada Professor K.J. Ratnam, Pengarah Pusat Penyelidikan Dasar, yang bermurah hati membolehkan kerja-kerja kajian ini selesai dengan jayanya. Kepada kakitangan-kakitangan akademik Pusat Penyelidikan Dasar diucapkan terima kasih juga kerana turut membantu dalam apa jua cara pun.

Terima kasih istimewa ditujukan kepada ETP sendiri, masyarakat kampung, pegawai-pegawai Jabatan Tanah dan jabatan-jabatan kerajaan lain, penghulu-penghulu mukim dan ketua-ketua kampung yang memberikan kerjasama yang amat diharapkan bagi tujuan kejayaan tesis ini.

Tidak dilupakan, dilafazkan ribuan terima kasih kepada Puan Ngainan yang menaip tesis ini dari mula hingga ke akhir dan juga kepada Puan Hanizan yang turut juga membantu menaipnya.

LIS JADUAL-JADUAL DAN CARTA-CARTA

<u>Jadual</u>	<u>Mukasurat</u>
Bab II:	
1. Perbandingan Hakmilik Tanah Padi ETP dan PB	45
2. Perbandingan Hakmilik Tanah Getah ETP dan PB	47
3. Perbandingan Hakmilik Tanah Pertanian Lain ETP dan PB	48
4. Perbandingan Hakmilik Tanah Kesemuanya ETP dan PB	49
5. Perbandingan Hakmilik Harta-Harta Lain ETP dan PB	50
6. Perbandingan Nilai Hakmilik Rumah Kediaman ETP dan PB	53
7. Perbandingan Pelajaran ETP dan PB	55
8. Perbandingan Pekerjaan Utama ETP dan PB	57
9. Perbandingan Kedudukan Kepimpinan Dalam Organisasi-Organisasi Tempatan Bukan Politik ETP dan PB	59
10. Perbandingan Pekerjaan Anak-Anak ETP dan PB	62
11. Perbandingan Keahlian Parti ETP dan PB	64
12. Taraf Keahlian Parti ETP dan PB	65
13. Pecahan Keahlian Parti ETP dan PB	66
14. Taraf Keahlian Parti ETP Mengikut Parti Keanggotaan Mereka	67
15. Pecahan Keahlian Parti ETP Mengikut Generasi Tua dan Generasi Muda	68
16. Taraf Keahlian Parti ETP Mengikut Pecahan Generasi	69

17.	Keahlian Parti ETP berdasarkan Saiz Tanah	72
18.	Keahlian Parti ETP Mengikut Jenis Pelajaran Yang Diterima	73
19.	Keahlian Parti ETP berdasarkan Pekerjaan	75
20.	Punca Hakmilik Tanah ETP dan PB	79
21.	Masa Pembelian Tanah ETP	81

Bab III:	1. Pola Partisipasi Politik ETP	99
	2. Sekil Partisipasi Politik ETP	102
	3. Tingkat Partisipasi Politik ETP	103
	4. Partisipasi Politik ETP Mengikut Keahlian Parti	104
	5. Partisipasi Politik ETP berdasarkan Pelajaran	106
	6. Partisipasi Politik ETP berdasarkan Pekerjaan	108
	7. Partisipasi Politik ETP berdasarkan kedudukan Kepimpinan dalam organisasi Bukan Politik	109
	8. Partisipasi Politik ETP berdasarkan Umur	111
	9. Partisipasi Politik ETP berdasarkan Kekayaan	112
	10. Partisipasi Politik ETP berdasarkan Pelajaran dan Kekayaan	115
	11. Partisipasi Politik ETP berdasarkan Kekayaan dan Kedudukan Kepimpinan Dalam Organisasi-Organisasi Bukan Politik	116

Bab IV:	1. Pilihanraya Negeri: Kerusi Yang dimenangi dan Undi Yang Diperolehi oleh UMNO dan PAS	157
---------	---	-----

Carta

Bab IV:	I. Struktur Kerajaan Negeri Kedah	140
	II. Struktur Parti UMNO	150
	III. Struktur Parti PAS	151

BAB SATU

HAKMILIK TANAH SEBAGAI ASAS DAN KEUNTUNGAN KEPADA KUASA DAN KEMIBAWAAN POLITIK

(1) Pengenalan:

Di dalam masyarakat Agraria, dimana tanah menjadi punca utama kepada kekayaan negara, sumber asas kuasa politik dan simbol kehormatan sosial, sistem hakmilik tanah adalah satu institusi yang penting, yang menentukan dan membahagikan nilai-nilai masyarakat. Besar kemungkinannya, jenis hakmilik tanah akan mencorakkan bentuk sistem politik dan sebaliknya, bentuk sistem politik boleh menggambarkan bentuk sistem hakmilik tanah.

Kajian mengenai sumber-sumber kuasa politik di dalam masyarakat agraria seperti Malaysia, tidak dapat mengenyepikan kekayaan sebagai suatu sumber terpenting disamping pelajaran, nama keluarga, ikatan perkahwinan, bintang kehormatan, pangkat dan kedudukan sebagai asas pembinaan kuasa dan pengaruh ahli-ahli politik. Asas kekayaan di dalam masyarakat agraria terletak sepenuhnya keatas darjah hakmilik tanah. Lazimnya, ahli-ahli politik yang mempunyai sumber-sumber kuasa ini terlibat secara langsung dengan pembentukan dasar negara kerana mereka juga berkemungkinan besar adalah pembuat keputusan politik yang utama ataupun mempunyai pengaruh keatas badan pembuat keputusan oleh kerana mempunyai hubungan rapat dengan badan pembuat keputusan tersebut.

Tanah merupakan suatu faktor ekonomi terpenting di dalam masyarakat agraria apabila kita membicarakan persoalan pembangunan, khususnya perihal membasmi kemiskinan. Data-data pola penaburan hakmilik dan gunausaha tanah secara menyeluruh, kemas dan tersusun adalah perlu diwujudkan. Di samping maklumat asas ini, kita juga perlu mengetahui aspek-aspek sosio-ekonomi-politik kumpulan kajian kerana kekurangan maklumat-maklumat berguna ini boleh menimbulkan masalah-masalah pembentukan dan pelaksanaan polisi yang berkesan. Dewasa ini, terdapat berbagai-bagai kajian dari aspek sosio-ekonomi mengenai kepincangan struktur pertanian tetapi kekurangan penganalisaan dari aspek politik. Kecuaian relatif ini dapat dimengertikan kerana pembangunan ekonomi adalah satu-satunya isu terpenting kepada negara-negara membangun. Oleh yang demikian, kajian ini akan cuba melihat masalah pembangunan pertanian dari aspek politik dan implikasinya.

(2) Objektif Kajian

Penulis berkeinginan membuat kajian dari aspek ini di Kedah mengenai hakmilik tanah padi di kawasan Rancangan Pengairan Muda. Penganalisaan bentuk sistem politik dan implikasinya akan dilihat melalui sistem hakmilik tanah padi di Kedah, negeri yang terkenal sebagai jelapang padi Malaysia.

Kajian ini bertujuan mencerakinkan perhubungan diantara elit tanah padi (ETP) dan darjah penglibatan politik mereka. Secara spesifik, objektif kajian ialah:

- (i) mengidentifikasi dan membentuk satu profail ETP,
- (ii) penglibatan politik ETP iaitu parti "partisanship" taraf keahlian parti samada penyandang jawatan ataupun ahli biasa,
- (iii) tingkat partisipasi politik ETP iaitu samada aktif ataupun pasif dan
- (iv) apakah implikasi kedudukan bentuk perhubungan ini secara am dan spesifik?

(3) Hakmilik Tanah dan Politik

Dikebanyakan masyarakat, sejarah telah mencatatkan bahawa tanah dan politik telah mengekalkan satu perhubungan yang rapat dan saling bergantung diantara satu sama lain. Bentuk perhubungan ini boleh dilihat dengan jelas di dalam sistem politik negara-negara membangun dimana sektor pertanian merupakan asas kekayaan negara. Hakmilik tanah menjadi sumber utama kekuasaan dan kewibawaan politik. Disamping itu tanah juga boleh dijadikan "hadiah politik" bagi mengekalkan kekuasaan politik dan menambahkan lagi kekayaan.

Di dalam masyarakat tradisional agraria, wujud pertalian rapat diantara tanah dan organisasi politik. Kekayaan, terutamanya kekayaan hasil dari hakmilik tanah biasanya dikaitkan dengan pengaruh politik dan ini pula mungkin diperkukuhkan dengan status yang dipusekai dan diwarisi oleh ketua kaum, ketua kampung ataupun elit tanah. Dalam perkataan lain, status, pengaruh politik dan kuasa ekonomi adalah biasanya ciri-ciri percampuran seseorang individu atau keluarga dan ini boleh digunakan bagi menjamin

kemudahan-kemudahan saluran istimewa kepada faktor-faktor pengeluaran yang berkurangan.¹

Margo L. Lyon² di dalam kajiannya mengenai asas-asas konflik di Jawa (desa) mengatakan, diperingkat awal sejarah Jawa wujud pertalian rapat diantara tanah dan organisasi politik. Menurutnya, pengeluaran pertanian dan kawalan keatas tanah adalah asas-asas sokongan kepada struktur bangsawan. Pemerintah (Raja) perlu mempunyai kawalan keatas hakmilik tanah sebab hendak menjamin pengekalan perhubungan taat setia dengan bangsawan dan pegawai-pegawainya. Individu-individu ini pula menganggap Raja sebagai orang yang boleh memberikan kuasa dan kewibawaan dalam mengekalkan kedudukan mereka di desa-desa. Sebagai balasannya, mereka terpaksa membuktikan perkhidmatan mereka yang tidak berbelah-bagi kepada Raja. Proses ini melibatkan hadiah-hadiah politik bagi mendapatkan sokongan politik dan pemberian kawalan keatas tanah merupakan satu bentuk hadiah yang mudah kedapatan dewasa itu.

Perhubungan Sultan-bangsawan-pegawai-rakyat ini boleh juga dilihat didalam sistem politik bumiputra di Malaya(sia) sepertimana yang dikaji oleh J.M. Gullick.³

-
1. Keith Griffin: The Political Economy of Agrarian Change: An Essay on The Green Revolution, The Macmillan Press Ltd., 1974 pp. 18.
  2. Margo L. Lyon: Bases of Conflict in Rural Java - Research Monograph No. 3, Centre for South and SEA Studies, University of California, Berkeley, 1972 pp. 2-3.
  3. J.M. Gullick: Indigenous Political System of Western Malaya, London, Athlone, 1965.

Sultan mempunyai kuasa keatas jurisdiksi tanah seperti mengutip cukai, mengawal pengeluaran, menentukan hakmilik dan lain-lain lagi. Oleh yang demikian, Sultan berhak memberikan tanah kepada pegawai-pegawai yang taat setia dan juga kuasa kawalan keatas tanah. Wilson menulis, telah diriwayatkan bahawa di dalam kesebelas negeri-negeri Tanah Melayu, Sultan-Sultan memberikan kepada ahli-ahli keluarga mereka dan pegawai-pegawainya kawalan keatas wilayah-wilayah tertentu dan pembesar-pembesar ini akan mengutip sebahagian dari hasil-hasil tanaman buah-buahan dan ternakan daripada petani-petani ataupun cukai tanah dari orang-orang luar yang memiliki tanah di negeri itu.¹

Sebagai balasan, Sultan mengharapkan sokongan dari pembesar-pembesar tadi yang secara langsungnya, melalui kedudukan mereka boleh mengawali dan mempengaruhi rakyat jelata. Lantaran itu, secara tidak langsung Sultan mempunyai kuasa kawalan keatas rakyat jelata dan tanah di bawah pemerintahannya.

Di era penjajahan selepas rebolusi industri, negara-negara barat menjelajah serata pelusok dunia mencari tanah jajahan baharu bagi memenuhi permintaan perkembangan industri. Tanah-tanah jajahan baharu ini bersifat sebagai pusat-pusat dagangan perantaran: memberikan bahan-bahan mentah dan menerima barang-barang dagangan industri. Walaupun corak perdagangan tidak seimbangan, tetapi yang menjadi kenyataan ialah kawalan keatas tanah bererti kawalan

---

1. T.B. Wilson: The Economics of Padi Production in North Malaya, Jabatan Pertanian K.L. 1958 pp. 9.

keatas kegunaannya, cara-cara keluaran dan juga hasil-hasil keluarannya. Pengawalan keatas faktor pengeluaran memerlukan kewibawaan politik yang kukoh. Dengan kekuasaan politik di tangan mereka, penjajah berkedudukan yang berkesan untuk membentuk polisi-polisi ekonomi dan pentadbiran yang boleh menguntungkan pihak mereka tanpa menghiraukan kepentingan rakyat pribumi.¹

Disamping membangkitkan semangat nasionalisme (yang bukan kehendak mereka), penjajah berjaya menukar corak ekonomi pertanian tanah-tanah jajahan daripada ekonomi cukup hidup kepada ekonomi ala pemasaran. Implikasi perubahan ini adalah cukup terang lagi nyata. Pemilikan tanah dan kawalan keatas kegunaannya menjadi bertambah mustahak. Perubahan ekonomi pertanian ini memainkan peranan penting yang juga melibatkan perubahan struktur sosial dan politik. Proses ini membuka peluang kearah penumpuan hakmilik tanah dan penimbunan harta kekayaan serta kelucutan hakmilik tanah petani-petani miskin. Lim Teck Ghee² menulis, penjajah Inggeris di Tanah Melayu dalam usaha menggalakkan pembangunan pertanian menjalankan polisi tanah yang liberal, dimana pengusaha-pengusaha

---

1. Lim Teck Ghee: Peasants and their Agricultural Economy in Colonial Malaya 1874-1941, Oxford University Press, K.L. 1977 pp. 42: Beliau memberikan contoh pembinaan empangan taliair, walaupun pembinaannya dirasakan perlu bagi menafaat kaum tani negeri-negeri Melayu, tetapi tidak dilaksanakan oleh penjajah Inggeris kerana mereka menganggap projek tersebut tidak dapat menghasilkan keuntungan pulangan kepada pihak mereka.

2. Ibid: pp. 17-18.

boleh memiliki tanah dengan mudah lagi murah... Disamping itu pula, suatu pola telah wujud di negeri-negeri Melayu dimana petani-petani walaupun boleh memiliki tanah, dengan mudah pula dan cepat sekali menjualkannya. Ini adalah kerana keadaan tekanan hidup kaum tani yang begitu meruncing akibat dari keadaan berhutangan mereka yang terlalu tinggi dari peminjam-peminjam wang tempatan (cati dan pekedai tempatan).

Penyerapan unsur-unsur kapitalis didalam ekonomi pertanian juga berlaku seiringan dengan perkembangan pertanian ala pemasaran yang meluas itu dan tahap perkembangannya berbeza-beza mengikut struktur sejarah negara masing-masing. Mengikut Dobb¹ pra syarat sejarah kemunculan kapitalisme ialah penumpuan hakmilik cara-cara pengeluaran ditangan suatu klas, mengandungi sebilangan minoriti kumpulan masyarakat dan diikuti segera dengan kemunculan klas yang tidak berharta dengan hanya menjual tenaga boroh mereka untuk membiayai kehidupan. Tahap-tahap perkembangannya ialah, apabila perubahan-perubahan corak pengeluaran berlaku dan apabila adanya perubahan teknologi yang melibatkan sifat pengeluaran.

Barrington Moore² juga mengutarakan bahawa kemajuan kapitalisme memusnahkan masyarakat pertanian dengan mengatakan

-
1. Maurice Dobb: Studies in The Development of Capitalism, International Publishers Co., Inc., 1963 pp. 7-17.
  2. Barrington Moore Jr: Social Origins of Dictatorship And Democracy: Lord and Peasants in The Making of The Modern World., Beacon Press, Boston, 1967 pp. 20-28.

pergerakan "enclosures" di England samasekali memusnahkan keseluruhan struktur masyarakat perkampungan tradisional kaum tani di situ. Ekonomi tradisional kaum tani dihapuskan dan digantikan dengan ekonomi berbentuk kapitalisme dimana petani-petani kehilangan hakmilik mereka dan menjadi boroh-boroh upahan di tanah-tanah (yang dahulunya milikan mereka) klas kapitalis ataupun terpaksa berhijrah ke bandar-bandar dan menjadi boroh-boroh upahan di kilang-kilang perindustrian.✓

Kesan kapitalis pertanian di dalam sistem ekonomi laissez-faire ialah pembukaan peluang meluas kearah penimbunan kekayaan jika dibandingkan dengan ekonomi cukup hidup dan memperkembangkan lagi ekonomi kewangan. Proses penggalakan pendapatan kewangan ini menyebabkan berlakunya timbunan modal, dari modal yang kecil menjadi besar. Modal ini bertapak dari perdagangan, kemudian mula berkembang kearah pembelian tanah dan faktor pengeluaran lain, iaitu kearah penggunaan boroh upahan di dalam pengeluaran.¹

Shanin² mengatakan, adalah dipercayai bahawa di dalam proses kemajuan ekonomi, tiap-tiap masyarakat semistinya bertuju kearah penambahan pembahagian boroh, menegakkan perhubungan pasaran, timbunan modal dan diversifikasi sosial. Adalah juga

-
1. Maurice Dobb: Papers on Capitalism, Development and Planning Routledge and Kegan Paul Ltd., London 1967 pp. 5.
  2. Theodor Shanin: The Awkward Class, Political Sociology of Peasantry in A Developing Society: Russia 1910-1925. Oxford, The Clarendon Press, 1972 - Introduction.

dipercayai bahawa proses-proses ini berpusat di bandar-bandar tetapi tidak dapat dielakkan akan berkembang ke kawasan luar bandar. Petani-petani yang kaya, lebih besar dan lebih lengkap persediaannya dan mempunyai angkili modal/pekerja yang lebih tinggi, mendapati diri mereka di dalam keadaan yang lebih menguntungkan dalam hal-hal penggunaan faktor-faktor pengeluaran dan penimbunan kekayaan. Sebaliknya, dengan menggunakan rasional yang sama, petani-petani miskin berada didalam situasi yang tidak menguntungkan didalam usaha mereka untuk memperbaiki kedudukan ekonomi mereka. Penimbunan keuntungan-keuntungan ekonomi yang berlarutan ini menyebabkan polarisasi masyarakat petani kepada petani-petani kaya yang terus menerus memiliki ciri-ciri pengusahaan kapitalis dan petani-petani miskin yang kehilangan tanah-tanah mereka dan menjadi boroh-boroh upahan yang tak bertanah di bawah kawalan petani-petani kaya, pemilik-pemilik lodang ataupun pengusaha-pengusaha bandar. Setengah daripada ciri-ciri tradisi kepunyaan keluarga petani ini boleh lagi dilihat dipertengahan lapisan masyarakat petani, tetapi ciri-ciri ini akan dilenyapkan ataupun diubahkan didalam proses kemajuan ekonomi yang tidak boleh dielakkan. Dengan mereka, akan turut lenyap juga, ialah peninggalan-peninggalan tradisi masyarakat pertanian. Suatu struktur baru berlandaskan perladangan kapitalis akan akhirnya terbentuk di kawasan luar bandar.

Oleh kerana wujudnya kepincangan-kepincangan di dalam sektor pertanian dan kesedaran pemerintah akan betapa mustahaknya sektor ini kepada negara (terutamanya negara-negara membangun)

maka berbagai-bagai strategi digunakan untuk memperbaiki keadaan. Ernest Feder¹ mengatakan, terdapat dua pandangan untuk pembangunan pertanian di Latin Amerika: Teknokrat dan Ahli-Ahli Reformasi.

Teknokrat memihak kepada polisi yang merangsangkan keluaran dan kecekapan pengeluaran dengan menitikberatkan kepada punca-punca pengeluaran terutamanya teknologi moden dan inovasi; cara-cara memperkemaskan pengurusan ladang; menganjurkan skim-skim taliair; penggunaan jentera-jentora moden, benih-benih pertanian dan baja-baja yang bermutu; pemberian kredit dan pembukaan tanah-tanah baharu dan juga meningkatkan tingkat pelajaran masyarakat tani dengan andaian bahawa mereka yang mempunyai tingkat pelajaran yang tinggi boleh mendapati pendapatan yang banyak. Pendeknya, mereka mengemukakan perubahan-perubahan dinamik didalam proses pengeluaran tetapi tanpa melakukan perubahan-perubahan besar didalam sektor pertanian: masih ingin mengekalkan status-quo dibidang ekonomi, sosial dan institusi-institusi politik.

Sebaliknya, ahli-ahli reformasi mempunyai pendekatan yang berlainan dan ini tidak bermakna mereka menentang teknologi-teknologi moden. Pada pandangan mereka, struktur Agraria yang sedia ada itu menjadi penghalang utama kearah penggunaan teknologi moden yang efisien, penambahan pengeluaran yang keterlaluan mungkin mempunyai kesan kebalikan kepada penukaran wang asing,

---

1. Ernest Feder: The Rape of The Peasantry - Latin America's Landholding System, Anchor Books Doubleday & Co., Inc., New York, 1971, Foreword.

dan bahan makanan, dan yang lebih mustahak lagi, menjadi penghalang utama kepada usaha awal menghapuskan kemiskinan.

Polisi yang dikemukakan oleh teknokrat itu bolehlah dikaitkan dengan pelancaran rebolusi hijau di kalangan negara-negara membangun. Disamping mempunyai kebaikannya, rebolusi hijau juga tidak dapat menyelesaikan masalah utama iaitu kemiskinan petani-petani luar bandar kerana struktur agraria yang sedia ada itu tidak berubah. Keith Griffin¹ mengatakan, hasil dari perubahan-perubahan teknologi yang berlaku kini di kebanyakan kawasan-kawasan "tropical", sistem-sistem gunausaha tanah akan menjadi lebih mudah dan perhubungan klas akan dipolarisasikan. Tuan-tuan tanah akan bertambah menjadi pengusaha-pengusaha ataupun ahli-ahli perniagaan pertanian. Sebaliknya, petani-petani akan turun status mereka menjadi boroh-boroh upahan pertanian yang tidak lagi menjalankan fungsi-fungsi perniagaan.)

Keadaan ini boleh berlaku kerana tuan-tuan tanah mudah mendapat pinjaman dari bank-bank tempatan, mempunyai lebihan wang simpanan dan dapat menggunakan pengaruh politik mereka supaya program kredit kerajaan menghasilkan keuntungan kepada diri mereka. Walaupun mereka tidak ada kemudahan-kemudahan ini, didapati juga mereka masih lagi mendapat keuntungan lebih berbanding dengan petani-petani kecil hasil dari rebolusi hijau kerana mereka memiliki

---

1. Keith Griffin: The Political Economy of Agrarian Change, An Essay on The Green Revolution, The Macmillan Press Ltd., 1974 pp. 26.

dan mengusahakan tanah-tanah yang banyak.¹

Situasi begini juga diperhatikan oleh Portop

C. Aggarawal² yang membuat kajian keatas kesan rebolusi hijau dengan mengatakan, dewasa ini, tuan-tuan tanah besar menjadi bertambah makmur dengan bantuan agensi-agensi kerajaan, bank-bank dan syarikat-syarikat kerjasama. Mereka sedang melabur didalam modal peralatan-peralatan intensif untuk membolehkan mereka mengawal secara langsung sektor pertanian dan pendapatan mereka. Sebaliknya pula, petani-petani kecil dan boroh-boroh upahan pertanian kerugian dalam berbagai-bagai cara.

Telah ditunjukkan bahawa rebolusi hijau tidak dapat memperseimbangkan jurang perbezaan dikalangan masyarakat pertanian: masih lagi wujud ketidaksamaan pembahagian keuntungan hasil dari perubahan-perubahan tersebut dan tekanan terus menerus kepada kumpulan yang mendapat sedikit keuntungan masih lagi berlaku. Masalah kemiskinan masyarakat pertanian dan kepincangan kehidupan mereka tidak juga dapat diatasi. Ini adalah satu perkara yang serious kepada kestabilan ekonomi dan politik.

-
1. David S. Gibbons, Rodolphe De Koninck and Ibrahim Hasan: The Green Revolution, Its Distributional Impact: A Study in Regions of Malaysia and Indonesia, Laporan TASP, manuscript, USM 1975 pp. 450-451.
  2. Portop C. Aggarawal: Impact of Green Revolution on Landless Labour: A Note in Economic and Political Weekly Vol. VI No. 47 Nov. 20, 1971.

Sebab utama kenapa tuan-tuan tanah dapat keuntungan lebih dari petani-petani ialah pengaruh politik yang ada ditangan mereka: Samada mereka sendiri menjadi ahli-ahli politik diperingkat tempatan ataupun mempunyai pengaruh meluas keatas badan pembuat keputusan dan agensi-agensi pelaksanaan dasar. Kajian-kajian di negara-negara membangun membuktikan kenyataan ini. Zeitlin di dalam kajiannya di Chile mendapati bahawa pemilik-pemilik tanah besar memainkan peranan yang aktif didalam proses politik dan kekal didalam kepimpinan politik klas kapitalis yang memerintah di negara itu. Dia menulis,

" ..... large landowners certainly enjoyed a relatively secure political base compared to other elements of the dominant class. On the one hand, their chances of electoral victory were greater, given their social control of the peasantry and the economic dependence of others in the rural population. On the other hand, precisely because of the support they could mobilize when necessary for favoured candidates and established political figures, the large landowners probably were also able to press with greater success for their own or their representatives appointment to cabinet level and other executive positions in government. To this must be added peculiar social deference and prestige enjoyed by landed families, even among persons not subject to their domination."¹

Laporan kelima diatas kemajuan Reformasi Tanah yang disediakan oleh FAO, UN dan ILO mengandungi banyak contoh-contoh yang membuktikan kebanyakan pembuat-pembuat keputusan negara-

---

1. Maurice Zeitlin: Class Segments: Agrarian Poverty and Political Leadership in The Capitalist Class of Chile in American Sociological Review Vol. 41 Dec. 1976 pp. 1013.

negara membangun bersekutu dengan ahli-ahli klas yang lebih kaya.¹

Hakmilik tanah disamping menjadi simbol status, sumber kekayaan dan kekuasaan politik boleh juga digunakan sebagai hadiah bagi mendapatkan pengaruh dan sokongan. Dorothy Guyot² didalam tulisannya mengenai pembangunan tanah di dua negeri di Malaysia Barat iaitu di Trengganu dan Johor mengatakan, kualiti tanah yang sedia ada sahaja tidak boleh menentukan kadar pembangunan. Sebenarnya, unsur-unsur politik yang kedapatan di negeri yang menentukan sifat dan kemajuan pemberian tanah dan juga dengan kuatnya mempengaruhi pembangunan tanah seterusnya. Beliau mengemukakan tiga hipotesis mengenai hubungan politik dan pembangunan tanah:

- (1) Where state elections are closely contested, a higher proportion of land is likely to be distributed on the basis of political criteria, resulting in a lower rate of agricultural development.
- (2) The tighter the control by one man, the less land development will take place dan
- (3) Political domination of the Civil service will reinforce the administrator's tendency to apply laws rigidly, resulting in a lower rate of land development.

Hipotesis-hipotesis ini boleh bernakna sebagai pertama, pemberian hakmilik tanah dilakukan untuk membina sokongan politik

---

1. Economic and Political Weekly, Vol. VI No. 45 Nov. 6 1971 pp. 2273.

2. Dorothy Guyot: The Politics of Land: Comparative Development in Two States of Malaysia in Pacific Affairs, Vol. 44 No. 5 1971 pp. 368-389.

yang meluas lagi kukoh. Kedua, bentuk kawalan politik yang wujud boleh mengawali jentera pentadbiran yang ada kaitan dengan hal-hal tanah bagi menentukan samada satu-satu program pembukaan/pembangunan tanah berjalan dengan lancar atau lambat .

Dari tulisan Guyot juga, apa yang boleh kita gariskan ialah wujudnya pakatan kuasa-kuasa politik dan pentadbiran dalam hal-hal tanah bagi tujuan keuntungan politik dan mengesahkan kewibawaan politik untuk tujuan membendung dan memperluaskan lagi pengaruh politik. Diperingkat ini kita mungkin ingin mempersoalkan keluhoren objektif rancangan-rancangan pembukaan tanah. Selepas pilihanraya Dewan Negeri Kelantan di adakan (1978), sebuah akhbar tempatan melaporkan, kerajaan Kelantan akan menyegerakan pemberian hakmilik tanah berpuluh-puluh ribu ekar yang diteroka secara haram di seluruh negeri itu sebelum pilihanraya umum di adakan sepertimana yang dijanjikan oleh kerajaan di dalam manifesto Barisan Nasional.¹ Apa yang harus diperhatikan ialah masa pengumuman dibuat: berita hendak diberikan hakmilik tanah dibuat sebelum pilihanraya Dewan Undangan Negeri dan berita mempercepatkan pemberian hakmilik dibuat sebelum pilihanraya umum di seluruh Malaysia.

Dinamika perhubungan tanah-politik ini juga boleh dikaji dari sudut politik "Patron-Clients" dimana wujud perhubungan peribadi diantara kedua-dua golongan patron dan patronage didalam proses politik. Di dalam kajian mengenai jenis organisasi-organisasi

---

1. Utusan Malaysia bertarikh 31.7.1978.

sosial dan politik di kebanyakan masyarakat-masyarakat membangun, cendekiawan-cendekiawan mendapati: di kebanyakan masyarakat tersebut perhubungan-perhubungan peribadi memainkan peranan penting di dalam organisasi kegiatan politik berbanding dengan kumpulan-kumpulan berorganisasi yang berdasarkan perkongsian identifikasi klas, pekerjaan atau afiniti ideologi.¹

Lande² menulis mengenai kepimpinan dan pengikut dalam politik "Patron-Clients" dengan mengatakan, di dalam perhubungan patron-client seperti yang dapat dilihat, patron, mengikut definisi mempunyai kekayaan, status dan pengaruh yang lebih dari client dan banyak memberikannya kepada client dari apa yang dapat diberi balik oleh client kepadanya..... Disamping hadiah-hadiah kecil yang dapat diberikan client kepada patronnya sebagai menghargai budinya, client memberikan khidmat-khidmat peribadi, teatsetia dan sokongannya. Ini pun tidak mencukupi lagi bagi mengimbangi apa yang dia terima dari patron. Oleh sebab itu, client misti memberikan lagi sebagai tamtahan: dia menyetujui sahaja dengan kuasa berat sebelah patron menentukan bagaimana mereka sepatutnya berinteraksi dan berpakat. Ciri akhir ini seperti yang dapat dilihat adalah amat penting didalam struktur perhubungan ini....

-
1. Carl H. Lande: The Dyadics Basis of Clientelism in Friends, Followers and Factions: A Reader in Political Clientelism (ed.), University of California Press, 1977, Introduction.
  2. Ibid: Introduction.

sebilangan jumlah tuan-tuan tanah luar bandar adalah pelakon-pelakon politik yang cukup berkuasa dan pengikut-pengikut yang bergantung kepada mereka adalah sumber-sumber kekuasaan politik mereka.

Ahli-ahli sains politik barat dalam usaha mereka mencerakinkan pengalaman politik dunia ketiga lazimnya mengemukakan model-model assosiasi dan konflik dalam penganalisaan mereka. Tetapi Scott¹ berpendapat, untuk menganalisa politik dunia ketiga terutamanya di rantau Asia Tenggara bersabit dengan kumpulan-kumpulan kekuasaan tak formal, kepimpinan bertumpukan puak-puak dan dinamika ikatan perhubungan kepimpinan dan pengikut, maka dipercayai perspektif politik "Patron-Clients" lebih bermakna lagi dari kedua-dua model penganalisaan tadi.

Perhubungan-perhubungan "Patron-Client" adalah penukaran perhubungan diantara peranan-peranan, boleh didefinisikan sebagai suatu ikatan kes istimewa dyadic (dua orang) melibatkan persahabatan instrumental yang besar dimana seseorang individu yang mempunyai status sosio-ekonomi lebih tinggi (patron) menggunakan pengaruh sendiri dan punca-punca untuk memberikan perlindungan atau keuntungan atau kedua-duanya sekali kepada seseorang yang berstatus lebih rendah (client) yang pula akan membalas budi dengan memberikan sokongan dan pertolongan umum termasuk khidmat-khidmat peribadi kepada patron. Tiga ciri-ciri ketara hubungan patron-client

---

1. James C. Scott: Patron Client Politics and Political Change in Southeast Asia, Ibid. pp. 123-124.

berlandaskan definisi ini ialah: asas-asas ketidaksamaan mereka; bersifat muka ke muka dan kelonggaran ikatan diantara mereka. Kesemua ketiga-tiga faktor ini adalah cukup nyata didalam ikatan perhubungan diantara tuan tanah yang berstatus tinggi dan tiap-tiap orang penyewanya atau borohnya didalam ekonomi pertanian tradisional - satu perhubungan kebektian sebagai ikatan-ikatan percontohan patron-client.¹

Pada pandangan Scott, ada tiga kondisi-kondisi perlu bagi kewujudan struktur-struktur patron-client terus menerus:

- (1) The persistence of marked inequalities in the control of wealth, status and power which have been accepted (until recently) as more or less legitimate,
- (2) The relative absence of firm, impersonal gaurentees of physical security, status and position or wealth den
- (3) The inability of the kinship unit to serve as an effective vehicle for personal security or advancement.²

Kebanyakan masyarakat-masyarakat tradisional dan masyarakat Asia Tenggara kini mempunyai ciri-ciri ini. Dengan penetrasi sistem pentadbiran penjajah dan ekonomi ala pemasaran, hakmilik tanah menjadi asas utama kepada patron. Swift³ di dalam kajiannya di perkampungan Negeri Sembilan mendapati, kekayaan

---

1. James C. Scott: Ibid. pp. 125

2. Ibid. pp. 132.

3. M.G. Swift: Malay Peasant Society in Jalebu, The Athlone Press, 1965 pp. 151-155.

merupakan ukuran utama kepada status seseorang di dalam kampung dan sumber utama kekayaan ialah hakmilik tanah ..... kuasa dihubungkan dengan kedudukan ekonomi seseorang ..... pembuat keputusan di peringkat kampung biasanya melibatkan orang-orang kenamaan kampung itu, dimana orang-orang kampung juga boleh memberikan pandangan tetapi orang-orang biasa kampung tidak membuat keputusan.

Di Kedah, khususnya di kawasan Rancangan Pengairan Muda, tanaman padi merupakan sumber utama kepada pendapatan penduduknya. Jadi, sistem hakmilik tanah padi merupakan satu institusi yang penting bagi menentukan status sosial dan ekonomi seseorang dan boleh juga mencorakkan iklim politik disitu. Dengan menggunakan rasional yang sama hasil dari pertanian ala pemasaran, maka tuan-tuan tanah padi besar merupakan satu kelas yang terhormat lagi kaya, mempunyai status sosial dan ekonomi yang tinggi. Pemilik-pemilik tanah padi besar ini juga, berkemungkinan memiliki tanah-tanah pertanian lain dari padi seperti kebun getah, kelapa dan dusun dan berkedudukan yang kukuh untuk mengawali punca-punca pengeluaran yang lainnya. Dan, berdasarkan kepada ciri-ciri perhubungan politik "Patron-Client", mereka juga adalah golongan yang berpengaruh di dalam arena politik tempatan kerana melalui kedudukan sosial dan kekuasaan ekonomi yang mereka miliki, mereka adalah 'orang-orang kuat' politik tempatan yang samada secara langsung ataupun tidak mempunyai pengaruh keatas badan pembuat keputusan politik.✓

Memandangkan peri mustahaknya peranan-peranan yang dimainkan oleh elit tanah diperingkat tempatan dalam proses politik dan

sosio-ekonomi, maka adalah cukup wajar bagi kita mengkaji secara mendalam latar-belakang elit tanah dan penglibatan politik mereka. Identifikasi elit diperingkat tempatan adalah mustahak kerana diperingkat ini faktor-faktor kebudayaan dan keugamaan adalah lebih ketara dan penting jika dibandingkan dengan masyarakat bandar. Pengaruh kebudayaan dalam etiketa taatsutia, penghormatan dan bergantungun mungkin ada kesan keatas corak kepimpinan dan perhubungan elit-massa.

(4) Kajian Elit

Kegunaan istilah elit oleh Pareto, Mosca, Michels, Laswell dan Mills mencadangkan berbagai definasi, tetapi terdapat suatu persetujuan umum lagi nyata mengenai kegunaannya. Kegunaan konsep yang sering diamalkan ialah bertuju kepada mereka-mereka yang menyandang jawatan-jawatan tinggi di dalam struktur-struktur sosial kemasyarakatan iaitu jawatan-jawatan tinggi di dalam kerajaan, tentera, politik, ugama, ekonomi, pelajaran, organisasi-organisasi massa dan profesyenal-profesyenal.¹

Walaupun elit didefinasikan secara berlainan oleh sarjana-sarjana, adalah menjadi persetujuan umum bahawa biasanya ia bermaksud kepada suatu kumpulan kecil di dalam masyarakat yang mengawali

---

1. Peter S.J. Chen: Elites and National Development in Singapore in Elites and Development: Selected Problems of Sosial Development, Regional Experts Workshop organised by Friedrich-Ebert-Stiftung, (12-18) May, 1975, Bangkok, pp. 71.

kekayaan, mempunyai status sosial yang tertinggi sekali dan mereka samada secara langsung ataupun tidak dapat mempengaruhi proses pembuat keputusan yang melibatkan ahli-ahli masyarakat.¹

Ini bermakna elit difahamkan sebagai mereka-mereka yang menyandang jawatan-jawatan tinggi di dalam satu-satu struktur. Oleh yang demikian, pendekatan "kedudukan struktural" digunakan dimana satu-satu sistem kemasyarakatan dianalisa mengikut institusi-institusi, agensi-agensi kerajaan dan kumpulan-kumpulan pendesak yang kesemuanya adalah cukup mustahak kepada pembangunan masyarakat keseluruhannya. Elit didalam satu-satu masyarakat dibezakan dengan massa berdasarkan kepada tiga aspek: kekayaan, status dan kekuasaan.

Laswell² melihat elit sebagai minoriti yang mendapat apa-apa nilai terbanyak jika dibandingkan dengan masyarakat biasa yang memperolehi nilai tersedikit sekali. Cara elit mengekalkan kedudukan atasan mereka ialah melalui manipulasi simbol-simbol, kawalan penawaran atau penggunaan kekerasan. Sebenarnya, nasib elit amat bergantung keatas cara-cara mereka memanipulasikan onvironment iaitu simbol-simbol dan amalan-amalan.

-
1. Likhit Dhiravegin: The Power Elite in Thailand - A General Survey with A Focus on The Civil Bureacrats, Ibid. pp. 83.
  2. Laswell H: Politics, Who Gets What, When and How - Meridian Books, The World Publishing Co., 1958 pp. 309.

Mengikut Mosca¹ di dalam kesemua masyarakat bermula dari masyarakat yang belum maju hingga ke masyarakat yang paling maju dan terkuat, muncul dua klas iaitu klas yang memerintah dan diperintah. klas yang pertama, selalunya sedikit bilangannya, menjalankan kesemua fungsi-fungsi politik, memonopoli kuasa dan menikmati keuntungan-keuntungan yang diperolehi melalui kuasa, pada hal, klas kedua yang banyak jumlahnya, diarah dan dikawal oleh klas pertama tadi dalam cara yang lebih kurang sahaja dari segi undang-undang, sewenang-wenangnya dan berunsur kekerasan. Klas kedua, nampaknya menyumbangkan apa juga bantuan kebendaan dengan cara yang diperalatkan yang begitu perlu untuk mengekalkan organisme politik.

Walaupun apapun pendekatan yang digunakan, objektif kajian elit ialah untuk mencerakinkan sifat kepimpinan didalam mana-mana masyarakat. Menurut Parry² objektif kajian elit ialah untuk mencerakinkan struktur kuasa di dalam masyarakat, untuk melihat samada ianya berada di dalam tangan sebilangan kecil individu-individu yang berpadu dan berkesan untuk menguji samada ini adalah perkembangan yang tidak boleh dielakkan atau hanya satu perkara yang berkebetulan sahaja dan dalam berbuat demikian melenyapkan persoalan sifat kuasa.

---

1. Mosca G.: The Ruling Class, Mc Graw Hill, New York, 1939 pp. 50.

2. Parry G.: Political Elites, George Allen and Unwin Ltd., London, 1969, Introduction.

Frank Tachao¹ mengatakan, apa yang hendak kita ketahui dalam penganalisaan elit ialah untuk mengetahui identiti (keperibadian) mereka iaitu, siapa mereka, apa pekerjaan mereka, apa mereka buat atau boleh buat, bagaimana mereka dapati kepakaran dan kedudukan yang mereka sandang itu, apa nilai-nilai yang mereka lindungi dan apakah pula kelakuan yang mereka ikuti. Kedua, apakah corak intraksi diantara elit-elit tadi: adakah ianya berkonflik atau bekerjasama? Ketiga perspektif masa untuk melihat **sebarang** perubahan didalam jangka waktu tersebut.

Identifikasi elit dengan menggunakan pendekatan kedudukan bukan tidak ada kelemahan-kelemahannya, tetapi pendekatan ini merupakan langkah mula yang cukup penting dan mudah dioperasikan dalam usaha kita membuat kajian elit. Dengan menggunakan pendekatan ini, kita akan menggambarkan status sosio-ekonomi elit tanah padi (selepas ini ditulis ETP); pertindihan identiti mereka iaitu samada mereka adalah juga elit politik dan elit pentadbiran; bagaimana mereka mencapai kedudukan mereka; mobiliti sosial dan partisipasi politik mereka dan bagaimana mereka menggunakan kuasa mereka, bagi tujuan apa dan bagaimana mereka menghadapi pencabar kekuasaan mereka?

Jadi fokus utama kajian ini ialah ETP yang didefinisikan sebagai tuan-tuan tanah padi yang hakmilik mereka melebihi tiga puluh relong (21.3 ekar) ke atas. Pemilihan definasi ini bukan

---

1. Frank Tachao: Political Elites and Political Development in The Middle East, Schenkman Publishing Co., Inc., 1975 (etl.) pp. 9.

bermakna tidak berases sama sekali. Harga purata pasaran tanah padi di kawasan Rancangan Pengairan Muda sekarang adalah lapan ribu serelongs (ringgit Malaysia). Jadi, 30 puluh relongs tanah padi akan bernilai M\$240,000/=. Memiliki harta tanah yang bernilai sebanyak itu dimana-mana juga (tambahan pula di kawasan luar bandar) bolehlah dengan selamatnya dikatakan golongan elit tanah.

(5) Kawasan Kajian

Kawasan yang dipilih untuk kajian ialah hanya kawasan Rancangan Pengairan Muda di Kedah. Walaupun, sebahagian dari kawasan di negeri Perlis juga termasuk di dalam kawasan Rancangan pengairan Muda, ianya tidak terkira sebagai kawasan kajian ini oleh kerana sebab-sebab tertentu. Kawasan Projek Pengairan Muda terletak lebih kurang 5° 30' Latitude utara dan 100° 20' Longitude timur di tanah lembah Kedah - Perlis, baratdaya Semenanjung Malaysia. Luas kawasan ialah 140,000 ha. (lebih kurang 90% tanah lembah) yang mana lebih kurang 97,000 ha. ialah tanah pengairan (lebih kurang 60% kawasan lembah). Semenjak awal abad kesembilan belas, kawasan lembah ini menjadi pengeluar utama padi Malaysia.¹

Kawasan Rancangan Pengairan Muda ialah sebuah kawasan penanam padi yang terbesar di Malaysia dan mengeluarkan kira-kira 50% daripada pengeluaran padi tempatan yang diniagakan di dalam negara ini. Di kawasan ini, terdapat lebih kurang 240,000 ekar

---

1. World Bank: Report No. 795-MA, Jun 15, 1975, Annex 3 pp. 1